

TEKOČA GOSPODARSKA GIBANJA V OBČINI GROSUPLJE

Grosupeljsko gospodarstvo v I. polletju 1985 ni doseglo najbolj ugodnih finančnih rezultatov, predvsem zaradi tega, ker gradbeništvo, ki je poleg industrije vodilno področje, še naprej stagnira. Poleg tega pa je na dosežene rezultate v letošnjem letu močno vplivala inflacija. Fizični obseg proizvodnje je sicer za malenkost porasel, prav tako pa je porasel izvoz na konvertibilno področje, na klirinško pa je precej manjši kot pred letom. Ob tem je potrebno poudariti, da gospodarstvo kot celota ne dosega načrtovanih izvoznih ciljev ter da kljub hitrejši dinamiki v II. polletju po oceni ne bodo dosežene z resolucijo načrtovane stopnje izvoza. Dohodek občine je porasel za 65% in je rast primerljivi z republiko (54%) večja, primerljivi dohodek pa se je povečal za 85% ter je njegova rast manjša od republiške (89%). Čisti dohodek

raste za 2% hitreje kot v republici, prav tako pa je hitrejša rast sredstev za akumulacijo, ki so porasla za 103,5%, v republici pa za 87,9. Delež akumulacije je v dohodku sicer za dobra 2% nižji, vendar je rast hitrejša, kar pomeni, da se bo ta razkorak zmanjšal. Delitvena razmerja sicer niso popolnoma v skladu z resolucijo, vendar je rast razporejenih sredstev za osebne dohodke nižja od rasti primerljivega dohodka. Nivo osebnih dohodkov pa je še vedno pod povprečjem v republici, saj znašajo razporejena sredstva za osebne dohodke na delavca mesečno v občini 50.168 din, v republici pa 56.861 din. V družbenih dejavnostih pa znašajo razporejena sredstva za osebne dohodke na delavca na mesec 55.725 din, v republici pa 61.597 din. Kljub usmeritvi po doseganju enake rasti OD v gospodarstvu in negospodarstvu, pa rast osebnih dohod-

kov v negospodarstvu zaostaja za 7 indeksnih točk, kar bo potrebno do konca leta uskladiti. V I. polletju so tri temeljne organizacije imele izgubo, in sicer:

Praščereja Stična, Iskra Zmaj — TOZD Specialne baterije Šentvid pri Stični, Instalacije Grosuplje. Poleg teh organizacij pa je nekaj delovnih organizacij, ki poslujejo na meji rentabilnosti.

Izvršni svet je ob obravnavanju rezultatov posvetil največ pozornosti temeljnim organizacijam z izgubo in tistim, ki poslujejo na meji rentabilnosti ter ugotovil, da je še posebno zaskrbljujoče poslovanje v Stolarni Dobropole, Sinolesu Ivančna gorica in Agrostruju Ivančna gorica, čeprav te temeljne organizacije ob polletju še nimajo izgub.

J. B.

MODERNIZACIJA IN RAZŠIRITEV LIVARNE SIVE IN NODULARNE LITINE

IMP LIVAR »Viktor Koleša« Ivančna gorica pričena septembra s pripravljalnimi deli za modernizacijo in razširitev livarne sive in nodularne litine.

Vzroki za naložbo so v potrebah po spremembi strukture proizvodnega programa, v odpravi nekaterih ozkih grl v proizvodnji, v modernizaciji opreme za povečevanje izvoza na konvertibilno področje, v izboljšanje delovnih pogojev v sami livarni ter v izboljšanje ekologije zaradi zamenjave talilnih agregatov.

Modernizacija livarne bo omogočila manjše povečanje fizičnega obsega proizvodnje, predvsem pa bistvene premike v strukturi proizvodnega programa v korist zahtevnejših kvalitiet sive litine in še posebno nodularne litine. Nad 50% novih kapacitet bo namenjeno proizvodnji za direkten izvoz na zahodna tržišča.

V tehničnem smislu je predvidena dozidava delavniške hale za dva polja z osnim razponom 9 m ter v severni smeri za eno polje z osnim razponom 11,15 m. Ob obstoječi kotlovnici je predviden nov prizidek v velikosti 15,10 x 5,10 m, ki bo služil kot strojnica hladilnega sistema ter se funkcionalno navezuje na obstoječo konstrukcijo. Prav tako se v tej fazi predela trafo postaja, kar zahtevajo večje obremenitve električne energije. Vsi objekti razširitve se torej navezujejo na obstoječe delavniške hale, kar daje enoten videz objektov kot celote.

Samo nekatera gradbena dela posegajo v obstoječe konstrukcijske elemente — temelje, tlake, preboje zidov itd. Konstrukcija dograjenih polj je iz železobetona (pol montažni sistem), z zavidavo sten iz ustreznih gradbenih elementov, ki odgovarjajo obstoječim predpisom (trdnost, zvok, izolacija).

Kanalizacija odvaja meteorno vodo novih strešnih površin. Ker so površine, predvidene za novo dozidavo, že odvodnjavane, se obremenitev obstoječe kanalizacijske mreže ne povečuje. Prav tako je celoten objekt grajen požarno varno po obstoječih predpisih.

Pretežni del investicije predstavlja zamenjava in posodobitev tehnološke opreme. V talilnici se predvideva postavitve nove elektro indukcijske peči, tako da bo približno tri četrtine vsega kovinskega vložka pretaljenega s pomočjo električne energije v indukcijskih pečeh in le manjši del v kupolnih pečeh. Uvaja se kontrola taljenja s pomočjo spektralnega analizatorja (računalnik), ki s takojšnjimi korekcijami sestave litine omogoča izdelavo najzahtevnejših odlitkov iz sive in nodularne litine.

V kaluparnici se predvideva zamenjava dosedanjega ročnega dela na formarskih strojih z avtomatsko kaluparsko linijo in s tem prerazporeditev delavcev na delovna mesta pri finalizaciji odlitkov.

Poleg navedene opreme, ki se uvaža iz konvertibilnega področja, je predvidena tudi vrsta posegov z domačo opremo v pripravi in transportu peska, jedrarni, čistilnici itd.

Rekonstrukcija livarne ne prinaša samo tehnološki napredek, ampak izboljšuje tudi delovne pogoje v livarni.

Pri projektiranju se je poseben poudarek dal odsesavanju in odplinjevanju z namenom, da se izboljšajo ekološke razmere v livarni in okolici.

Izbrana tehnologija že sama zagotavlja, da bodo ekološke razmere v livarni izboljšane. Prestavitve brusilnice in čistilnice na novo lokacijo pa bo omogočila lažji nadzor nad napravami, ki skrbijo za čiščenje odsesovanega zraka.

Z novo tehnologijo bomo bistveno zmanjšali nivo hrupa v proizvodnih prostorih livarne, saj bodo odstranjeni skoraj vsi klasični kaluparski stroji in iztresna rešetka, ki so sedaj glavni izvor hrupa.

Predvidevamo, da se bodo z rekonstrukcijo ekološke razmere bistveno izboljšale, vendar pa se moramo zavedati, da gre za rekonstrukcijo obstoječe livarne in za livarsko-metalurško dejavnost in bo iz teh razlogov del onesnaževanja še vedno prisoten.

Predračunska vrednost nameravane naložbe je po cenah iz maja 1985 1.319.065.000 din, ob upoštevanju 80% inflacije pa 2.091.460.000 din. Samo dobrih 16% predračunske vrednosti je namenjeno gradbeno instalacijskim delom, vse ostalo se vlaga v opremo.

Z naložbo je odobren kredit Mednarodne finančne korporacije (IFC) v višini 1.382.000 US dolarjev. V naložbi sodeluje s 30% predračunske vrednosti Ljubljanska banka Gospodarska banka, ostalo pa lastna in združena sredstva. Naložba mora biti dokončana do konca leta 1986.

Po zaključku investicije je v livarni predvideno postopno opuščanje težinskega programa (kanalski program), ki se nadomešča z odlitki za kovinsko predelovalno industrijo (strojna, avtomobilska, elektro). Preko 50% novih kapacitet pa bo namenjeno proizvodnji za izvoz na konvertibilno področje, kjer gre za razširitev sodelovanja s firmo Siemens in avtomobilsko industrijo v ZRN in Franciji, za kar do sedaj livarna tehnološko ni bila dovolj usposobljena.

Dejavnost livarstva sive in nodularne litine predstavlja cca 50% proizvodnih kapacitet DO LIVAR, zato je modernizacija proizvodnje življenjskega pomena za cel kolektiv. Odlitki sive in nodularne litine so tudi osnova več proizvodnim programom v SOZD IMP, zato je investicija tudi v tem okviru opredeljena kot investicija skupnega pomena. Modernizacija livarne je v tem obdobju tudi največja investicija na območju občine Grosuplje.

Usklajena je z dolgoročnimi usmeritvami livarn Slovenije s strani Gospodarske zbornice Slovenije. Zaradi svoje izvozne naravnosti in prestrukturiranja proizvodnega programa je investicija prav tako usklajena z dogovorjenimi usmeritvami.

ANICA ROVANŠEK

OBČINSKA KULTURNA SKUPNOST GROSUPLJE

Podpisniki Samoupravnega sporazuma o temeljih plana Občinske kulturne skupnosti Grosuplje za obdobje 1986—1990 bodo zagotavljali uredničenje dogovorjenega programa, ki ga bodo izvajali naslednji izvajalci:

Zavod za kulturo in izobraževanje Grosuplje za področje knjižničarstva, kinematografije, muzejske dejavnosti, organizacije poklicnih gostovanj in upravljanje kulturnih domov v Grosupljem, Ivančni gorici in Dobropolju. Na področju knjižničarstva se predvideva ustanovitev knjižnic v Ivančni gorici in Zagradcu, pridobitev novih prostorov za knjižnico v Grosupljem in Ivančni gorici ter zagotovitev pogojev za opravljanje matične dejavnosti. Kinematografska dejavnost se bo razširila na delovanje filmskega gledališča in na predvajanje filmov s področja vzgoje, znanosti in kulture.

V Jurčičevem muzeju na Muljavi se bo povečala zbirka starih predmetov, restavriralna in postavila lončevina iz reke Krke. Organizirali bodo prireditve na letnem prizorišču ter postavili stalne in občasne razstave različnih vrst.

Poklicna gostovanja se bodo organizirala s področja gledališke in glasbene dejavnosti v občinskih centrih, organiziran bo obisk v kulturnih ustanovah v Ljubljani. Prednost bo imela šolska mladina. Zavod bo skrbel za redno vzdrževanje navedenih kulturnih domov, izvajal kinematografsko dejavnost in omogoča amatersko delo.

Zveza kulturnih organizacij občine Grosuplje bo pospeševala in razvijala ljubiteljsko dejavnost, ki se izvaja v okviru kulturnih društev.

V 17 kulturnih društvih bo delovalo: 12 gledaliških skupin, 15 pevskih zborov, dve godbi na pihalu, 3 folklorne skupine, 2 plesni skupini, 4 likovni krožki mladih, literarni klub Grosuplje, likovna skupina, dejavnost pa se odvija tudi v 7 šolskih kulturnih društvih. Organizirane bodo vsakoletne revije (glasbene, gledališke, plesno-folklorne, literarne) ter prireditve v počastitev občinskega praznika in drugih proslav občinskega pomena.

Ljubljanski regionalni zavod za naravno in kulturno dediščino bo izvajal naloge spomeniškega varstva in naslednje akcije:

Valorizacija s krajinsko študijo historičnega jedra Višnje gore, zaščitno arheološko izkopavanje v samostanu Stična, čiščenje razvalin in razglednega stolpa starega višnjegorskega gradu, predstavitve slikarije ter obnova stare in nove prelaturre v samostanu Stična, zaščita fresk in odvodnjavanje v cerkvi samostana Stična, gradbena in obrtniška dela, arheološke raziskave v cerkvi na Muljavi, popravilo ostrešja v cerkvi Draga pri Stični, popravilo ostrešja cerkve Kamen Vrh pri Ambrusu, sanacija taborskega obzidja Tabor nad Cerovim, sanacija in prezentacija tabornega obzidja z opuščeni župniščem v Šmarju-Sap.

Zgodovinski arhiv Ljubljana bo izvajal varstvo arhivskega gradiva in hrambo v arhivskem skladišču Šmarje-Sap. Prednost bo dana gradivu, ki ima značaj stalne uporabe in potrebuje nujne konzervatorske oz. restavratorske posege zaradi njegove ohranitve.

Slovenski etnografski muzej Ljubljana bo še naprej odgovoren za strokovni nadzor v Jurčičevem muzeju na Muljavi in muzeju L. Adamiča v Prapročah. Prišel bo z raziskavo načina življenja prebivalcev Muljave in okolice po uveljavljeni etnološki sistematiki.

Neposredno bo občinska kulturna skupnost zagotavljala sredstva za sledeče akcije in dejavnosti:

izdajanje občinskega glasila »Naša skupnost«, Zbornika občine Grosuplje, knjig in brošur s področja NOB in delavskega gibanja v občini.

delovanje strokovne službe za Občinsko kulturno skupnost in Zvezo kulturnih organizacij Grosuplje ter za štipendijo enega študenta.

Za investicijsko vzdrževanje 10 kulturnih domov se bodo sredstva razdeljevala po posebnem pravilniku za krajevne skupnosti.

Za investicije v obnove in novogradnje s sofinanciranjem 25% predračunske vrednosti investicije: novi prostori za matično knjižnico v Grosupljem in krajevno knjižnico v Ivančni gorici, prizidek kulturnemu domu v Ivančni gorici, gradnja kulturnega doma v Stični, obnova kulturnega doma na Polici, soudeležba pri gradnji večinamskega objekta na Temenici, na Krki, v Ponikvah in Kompoljah.

v 000

Potrebna finančna sredstva:	1986	1987	1988	1990	+Skupaj	
1. kulturne dejavnosti	29.768	31.194	32.691	34.261	35.902	163.816
2. akcije spomeniš. varstva	11.950	13.650	14.050	11.500	8.400	59.550
3. samoupravni sporazum OIS	310	430	600	840	1.180	3.360
4. investicije in amortizacija	13.480	12.890	13.623	17.289	21.474	78.764
Skupaj	55.508	58.172	60.964	63.890	66.956	305.490

STROKOVNA SLUŽBA

